

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Monihyötyiset viljelymenetelmät vihannestiloilla (HYÖTY)

Terhi Suojala-Ahlfors, Luonnonvarakeskus

Uusien valtakunnallisten hankkeiden esittelywebinaari
29.8.2024

ProAgria
Svenska lantbrukssällskapens
förbund

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen päätavoitteena on uudistaa vihannesten tuotantojärjestelmiä edistämällä niiden ilmastoviisautta, resilienssiä ja monimuotoisuutta.

1. Tunnistetaan vihannestuotannon vahvuuksia ja kehittämiskohteita ja tuotetaan monihyötyisiä ratkaisuja yhdessä toimijoiden kanssa.
2. Kehitetään ympäristövastuullisia, monimuotoisuutta ja monihyötyisyyttä tukevia vihannesten tuotantomenetelmiä.
3. Lisätään toimijoiden verkostoitumista ja tuodaan valtakunnallista näkyvyyttä käytössä oleville, monihyötyisille viljelykäytännöille ja viestitään näiden ekologisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista.

Hankeaika 1.1.2024-31.12.2026

Toteuttajat Luken eri yksiköt (hankkeen koordinaattori Terhi Suojala-Ahlfors) ja Svenska lantbrukssällskapens förbund (yhteyshenkilö Nina Sevelius) – yhteistyössä mm. muiden hankkeiden ja oppilaitosten kanssa

A large field of purple flowers, likely Salvia, with green foliage. The flowers are small and numerous, creating a dense, textured appearance. The background is a soft-focus field of the same flowers.

Hankkeen työpaketit ja niiden eteneminen

Työpaketti 1. Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto

Tavoitteet

- Tuotetaan visiot suomalaisen vihannestuotannon toivotusta tulevaisuudesta ja polut haluttuun tulevaisuuteen pääsemiseksi eri puolilla Suomea yhdessä alan keskeisten sidosryhmien; viljelijöiden, jalostajien, neuvojen, tutkijoiden, muiden aluetoimijoiden ja kuluttajien kanssa.

Toteutus

- Tulevaisuustyöpajat (2–3 kpl), vuonna 2024, yhteistyössä alueellisten hankkeiden ja oppilaitosten kanssa.
 - Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto Lounais-Suomessa - 20.3.2024 Piikkiö
 - Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto Itä-Suomessa - 5.4.2024 Iisalmi
 - Framtida hållbar grönsaksproduktion i Västra Finland – marraskuussa Vaasan seudulla
- Tulevaisuuswebinaarit, (2-3 kpl) luodaan polku toivottuun tulevaisuuteen. Tunnistetaan välitavoitteet ja toimenpiteet, alkuvuodesta 2025

Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto -työpajat

Mitkä ovat tuotannon vahvuudet ja haasteet alueella? Tarjoaako kasvisten kasvava kysyntä uusia mahdollisuuksia tulevaisuudessa? Miten viljelymenetelmät muuttuvat? Mahdollistaako ilmastonmuutos uusien kasvilajien viljelyn?

- 10.00 Päivän avaus, Karoliina Rimhanen, Luonnonvarakeskus
- 10.05 Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto, Terhi Suojala-Ahlfors, Luonnonvarakeskus
- 10.10 Peltorobottien mahdollisuudet vihannesviljelyssä – Peltorobo-hankkeen kokemukset kesältä 2023, asiantuntija Eerikki Kaila, Työtehoseura, kalvot (pdf)
- 10.40 Vihannestuotannon vahvuudet ja haasteet Lounais-Suomessa (keskustelua)
- 11.40 Lounas
- 12.40 Viljelijäpuheenvuoro: Lean vihannesviljelijän toimintastrategiana, Lauri Niittyinen, Kallelan tila, Perniö
- 13.00 Kohti tulevaisuutta – vihannestuotannon näkymät Lounais-Suomessa
- 14.00 Kahvi
- 14.15 Kommenttipuheenvuoro, viljelyasiantuntija Gunta Cirule, Apetit Ruoka Oy

Tapahtuman järjestivät yhteistyössä Monihyötyiset viljelymenetelmät vihannestiloilla (HYÖTY), Ilmastoviisas ja muutosjoustava ruokajärjestelmä pellolta kuluttajalle (MURU) ja Vesistä Virtaa -hankkeet.

Tulevaisuuden kestävä vihannestuotanto -työpajat

Oletko kiinnostunut kestävän ja kannattavan vihannestuotannon mahdollisuuksista? Haluatko oppia, miten voimme hyödyntää paikallisia luonnonvaroja ja vahvuuksia avomaan vihannestuotannossa entistä paremmin?

- 10.00 Päivän avaus, Karoliina Rimhanen, Luke
- 10.05 Agrifood-klusterin esittely, Kati Partanen, Savonia
- 10.10 Vihannestuotanto Itä-Suomessa tilastojen valossa, Anna-Kaisa Jaakkonen, Luke
- 10.30 Minkäläinen on vihannestuotannon nykytila Itä-Suomessa?
- 11.15 Lounas
- 12.15 Vihannestuotannon taloudelliset mahdollisuudet ja markkinat, Anu Koivisto, Luke
- 12.45 Kokemuksia tilalta, Hanne Kinnunen, Puromäen puutarha, Liperi
- 13.00 Minkäläinen on vihannestuotannon tulevaisuus?
- 14.00 Kahvi
- 14.15 Kommenttipuheenvuoro, Tuoreverkko Oy

Tapahtuman järjestivät yhteistyössä Monihiötyiset viljelymenetelmät vihannestiloilla (HYÖTY)-hanke, Savonia AMK, Agri-food network, Ilmastoviisas ja muutosjoustava ruokajärjestelmä pellolta kuluttajalle (MURU)-hanke ja Talousosaamisella kohti kilpailukykyistä avomaan puutarhatuotantoa (Hortihubi)-hanke.

Työpaketti 2. Kenttäkokeet ja demonstraatiot

A. Kerääjäkasvien tautiriskien selvittäminen

- Kokeet Luke Jokioisten koekentällä v. 2024 ja 2025
- Ristikukkaisten kerääjäkasvien vaikutukset erityisesti möhöjuuren tautiriskiin ja säilymiseen peltomaassa

B. Viherlannoituskasvien mahdollisuudet ja riskit

- Koe Luke Piikkiössä viherlannoituskasvien esikasvivaikutuksista v. 2024-2026
- Hyödyt (typen sidonta, maanparannus, monimuotoisuus) vs. riskit (mm. kasvintuhoojat, kustannukset)

C. Demonstraatiot vihannestiloilla

- Demonstroidaan ja testataan viljelijöitä kiinnostavia menetelmiä v. 2025-2026
- Yhteistyössä oppilaitosten ja alueellisten hankkeiden kanssa
- Tuotetaan videoita ja muuta esittelymateriaalia

Työpaketti 3. Monihyötyisyyden arviointi

- A. Ilmastolaskelmat: viljelymenetelmien vaikutukset maaperän hiilivarastoon 8-10 tilalla v. 2025-2026
- B. Monimuotoisuusarvioinnit: viljely-ympäristön monimuotoisuuden arviointi 4-5 vihannestilalla
- Toteutetaan ostopalveluna
 - Hankkeen alun viivästymisen takia vasta v. 2025-2026
- C. Arviointien yhteenveto: viljelyä monipuolistavista menetelmien vaikutuksista yhteenveto sekä taloustarkastelua mallitilalaskelmien avulla
- V. 2025-2026

Työpaketti 4. Monikanavainen viestintä

- Tapahtumat:
 - Webinaarit 5–7 kpl
 - **Tulevaisuustyöpajat 2–3 kpl**
 - **Pellonpiennartapahtumat**/esittelyt, ainakin 3 kpl (yksi pidetty Piikkiössä 22.8.2024)
 - Luonnonvarakeskuksen tutkijoiden alustukset muiden järjestämissä tapahtumissa omalta asiantuntemusaltaan
 - Osallistuminen ammattitapahtumiin infopistettä pitäen (esim. näyttelyt, messut)
- Verkkoviestintä:
 - Näkyvyys ja tapahtumamarkkinointi luke.fi, slf.fi, proagria.fi ja <https://www.agrihubi.fi/> -sivustoilla
 - **Hankesivusto luke.fi-sivustolla ja slf.fi-sivustolla** (<https://www.luke.fi/fi/projektit/hyoty>, <https://www.slf.fi/projekt/hyoty-projektet/>)
 - Vihannestuotannon monihyötyisiä ratkaisuja esittelevä osio ilmastoviisas.fi-sivustolle
 - **Aloitustiedote:** <https://www.luke.fi/fi/uutiset/monihyotyiset-viljelymenetelmat-uudistavat-vihannesten-tuotantoa-uusi-hanke-edistaa-vihannesten-tuotantojarjestelmien-ilmastoviisautta-resilienssia-ja-monimuotoisuutta>
- Sosiaalinen media
 - Twitter
 - Facebook (taustaorganisaatioiden, ilmastoviisas-sivu ja IPM-asioiden kohtaamisfoorumi-sivu)
 - Utiskirjeet (taustaorganisaatioiden ja ilmastouutiskirje, jota Luken MURU-hanke ylläpitää)
 - Blogija SLFn, ProAgrian ja Luken sivuilla
 - YouTube (Luken kanavalle tekstitetyt tapahtumatallenteet)

Kuva: Terhi Suojala-Ahlfors / Luke

- Lehtijutut
 - **Ammattilehtiartikkelit** (Luken tutkijoiden ja SLF:n asiantuntijoiden kirjoittamat 6–9 kpl)
 - **Toimittajien kirjoittamat artikkelit** ammattilehdissä ja mahdollisesti paikallislehdissä
- Tietokortit
 - Kaksi tietokorttia vihannestuotannon monihyötyisiin viljelymenetelmiin liittyen
- Raportti
 - Hankkeen työpakettien antia ja mm. mallitilalaskelmia julkaistaan loppuraportissa
 - Työpakettien antia voidaan julkaista lisäksi erillisinä raporteina
- Hankehallintoon liittyvä viestintä
 - **Juliste ja esite**
 - Hankeraportointi
 - Arviointiraportti

**Tämä kohde
on saanut EU:n
maaseuturahoitusta**

**Monihyötyiset viljelymenetelmät vihannestiloilla
(HYÖTY) -hanke**

HYÖTY-hankkeen tavoitena on uudistaa vihannesten tuotantojärjestelmiä edistämällä niiden ilmasto- ja ilmastovastuuta, resilienssiä ja monimuotoisuutta. Hankkeessa tunnistetaan avomaan vihannestuotannon vahvuuksia ja kehittämiskohteita, kehitetään ja arvioidaan monihyötyisyyttä tukevia viljelymenetelmiä ja tuodaan näkyvyyttä hyville viljelykäytännöille.

Valtakunnallisen kehittämishankkeen toteuttavat Luonnonvarakeskus ja Svenska Lantbrukssällskapens förbund ajalla 1.1.2024-31.12.2026.

Kiitos!

luke.fi

